

Klub Klods – tilpasset sundhedsinstrukser

Klub Klods er en metode, som gør det let at skabe et højmotiverende socialt læringsmiljø – et læringsmiljø, som giver børn mulighed for at få **sociale erfaringer** og dermed udvikle **sociale strategier** fra lige præcis dét sted, hvor **de** er i **deres** udvikling. Under COVID-19 pandemien med de skærpede krav til hygiejne og afstand kan det være svært at opsætte strukturerede sociale læringsmiljøer, men her har vi modificeret **Klub Klods** metoden så den kan laves på afstand og med små mængder af LEGO klodser, som efter brug kan komme i opvaskemaskinen eller vaskemaskinen (i et sengebetræk).

Udviklet af Rikke Steensgaard, Ella Paldam, Line Gebauer & Stine Strøm. Læs mere om metoden og projektet på interactingminds.au.dk/projects/collabolearn/ og på autismepotentiale.dk/klub-klods/ og i filen: autismepotentiale.dk/wp-content/uploads/2020/04/KlubKlods_SFOEdition_8apr20.pdf

Denne pdf indeholder 2 konkrete forslag til legesessioner, som er tilpasset sundhedsmyndighedernes instrukser til skoler og SFO'er i forbindelse med genoplukningen.

Materialet her er opdelt i 3 dele:

Forslag til at strukturere legene: Hvordan leger man i **Klub Klods** under COVID-19?

Vejledninger til legene 'step by step': Hvad leger man i **Klub Klods** under COVID-19?

Guide til Klub Klods: Hvordan kan jeg som professionel understøtte børnenes sociale udvikling?

Klub Klods – strukturforslag nr. 1

(Tegn fx strukturen på et papir eller vis den på en tablet)

- ▶ Begynd med **team-gejst**: Vi gør det her **SAMMEN**
- ▶ Sæt rammen:
 - ▶ Tid : Hvor lang tid. Fx 45 minutter.
 - ▶ Hvorfor: Vi bliver bedre til at samarbejde og så kan vi bygge og lege fede ting sammen.
 - ▶ Dagens challenge: Brug forklaringsord (lav en LEGO model der understøtter).
- ▶ Leg 1: **Byg det jeg skjuler** sammen
- ▶ Bedøm sammen hvordan det går med dagens challenge
- ▶ Leg 2: **Byg en Krea-model** sammen
- ▶ Bedøm sammen hvordan det går med dagens challenge
- ▶ Leg 3: **Byg din egen LEGO læringsfigur** om samarbejde
- ▶ Afslutning med **team-gejst**: Vi gjorde det **SAMMEN**

Undlad evt leg nr 2 og 3, hvis I har mindre end 30 minutter til rådighed eller hvis legene samlet set er for overvældende for børnene til en start

Leg 1: Byg det jeg skjuler - step by step

Opgaven: Ét barn udvælges til at være den der bygger (Byggeren) en skjult model på en plade, der er afskærmet. Bagefter skal de andre bygge den samme model ud fra forklaringsord.

Tid: Det tager ca. 15 minutter (afhængig af lyst, engagement og overskud) pr runde.

Materialer: Hvert barn har en bunke LEGO klodser som består af de SAMME ca. 20 LEGO klodser, altså x antal ens bunker, og dertil alle får også hver en plade, som skal have samme størrelse (farve lige meget). Dertil behøves en form for afskærmning til Byggeren.

Instruktion: Det gælder om, at alle har den samme model til sidst på deres plader. Byggeren skal skjule sin model hele tiden, og bruge sine forklaringsord til at forklare hvordan de skal bygge modellen: Hvilke farver klodserne har, hvilke størrelser og hvor klodserne skal sidde.

Der er **4 regler:**

1. Byggeren skal bruge mindst 15 klodser, men behøver ikke bruge dem alle han har i bunken.
2. Den model Byggeren laver behøver ikke ligne noget bestemt
3. De andre må gerne stille spørgsmål til byggeren så de får flest mulig forklaringsord
4. Byggeren må gerne pege, men ikke røre de andres klodser

På den måde leger vi os til **at samarbejde**. Vi sætter tiden i gang... **NU!**

Bedøm dagens challenge sammen

Opgaven: Dagens challenge er "Brug forklaringsord" og forud for Klub Klods har du/I bygget en LEGO læringsmodel der illustrerer dette tema, fx:

LEGO læringsmodel: Her har vi en hel masse forskellige forklaringsord på ta' selv bordet. Ligesom man kan bruge alle mulige forskellige typer klodser kan man også bruge mange forskellige forklaringsord. Jo flere slags man bruger, jo nemmere bliver det.

At **bedømme** hvordan det går med dagens challenge er en måde **at reflektere** over læring. Vi spørger os selv og hinanden:

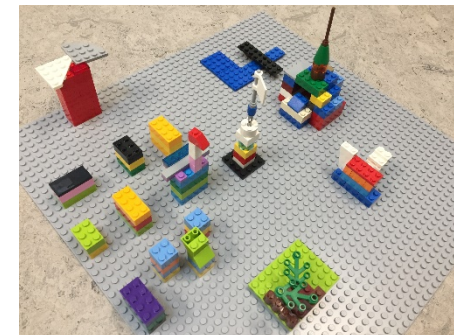
- *var vi gode til at bruge mange forklaringsord til hinanden?*

Spørgsmål som dette er ofte demotiverende, og de risikerer at dræbe den gode stemning!

Prøv i stedet **at lege** evalueringen: I kan fx svare på spørgsmålet ved at **vise** jeres svar med en minifigur eller med en læringsmodel. Brug fx farver: **grøn** = godt, **gul** = ok, **rød** = ikke godt.

Leg 2: Byg krea model - step by step

Opgaven: Vi bygger på én stor byggeplade under et fælles tema (i Klub Klods har vi fx set: højhuse, en campingplads, robotter, en miniby ect). Tip: Gør instruktionen mere struktureret, hvis det er bedre for jer. Find fx et tema på forhånd, så I ikke skal forhandle.

Tid: Det tager ca. 20-30 minutter (afhængig af børnenes lyst, engagement og overskud).

Materialer: Vi skal bruge én stor byggeplade og hvert barn får en lille kasse/bunke med blandede klodser; både almindelige klodser og specialklodser (legen passer til 2-4 deltagere).

Instruktion: Nu skal vi bygge sammen, på afstand. Vi sidder ved hvert vores bord, lidt på afstand fra den fælles byggeplade, og har hver især nogle LEGO klodser på vores bord. Først finder vi ud af hvad vi gerne vil bygge sammen på den fælles plade. Og mens vi bygger opdager vi, hvordan vi hver især bygger og hvordan vi får vores byggeri til at passe sammen – og der er **4 regler:**

1. Vi aftaler med hinanden hvad vil bygge.
2. Vi skiftes til at gå hen og sætte noget på den fælles plade
3. Hvis vi ikke er færdige, når tiden er gået, kan vi aftale at bygge videre næste gang.

På den måde leger vi os til at **samarbejde**. Vi sætter tiden i gang... **NU!**

Leg 3: Byg din egen LEGO læringsfigur - step by step

Opgaven: Byg små figurer, som fortæller en historie om, hvad det var vi lærte.

Tid: Hver figur tager ca. 2-5 minutter (afhængig af vores lyst, engagement og overskud).

Materialer: Blik for vores læring, ideer til små fortællinger og en håndfuld blandede klodser.

Instruktion til den professionelle: Opgavens formål er, at vi sammen reflekterer over vores fælles **social læring**. Vi opdager, at vi kan **dele** hinandens oplevelser ved at fortælle **historier** om dem, og ved at bygge historierne om til **læringsfigurer**.

Du kan bygge en læringsfigur til børnene undervejs mens de samarbejder: byg en figur der repræsenterer børnenes løsning på det, der er svært i samarbejdet eller en effektiv strategi de brugte. Du kan også lade børnene bygge læringsfigurerne efter samarbejdslegene:

Instruktion til børnene

1. Hver især bygger vi en læringsfigur, som viser hvad I lagde mærke til ved samarbejdet i dag. Det kan være ét bestemt problem I havde i samarbejdet eller noget der gik godt i samarbejdet.
2. Fortæl hver især Jeres historie om læringsfiguren.
3. Vi gemmer læringsfigurerne og tager dem frem hver gang vi samarbejder.

Læringsfiguren skal ikke være flotte eller ligne noget, bare den **minder jer** om ét bestemt problem i samarbejdet og jeres fælles løsning.

På den måde leger vi os til at gøre social læring **konkret og håndgribelig**, så vi kan tage læringen med os over i andre situationer.

Leg 3: Byg din egen LEGO læringsfigur - 3 eksempler

Her er 3 eksempler på læringsfigurer, som andre børn og voksne har bygget i **Klub Klods**. For at **LEGO læringsfigurerne** virker bedst, må I hen ad vejen finde **jeres helt egne** figurer.

Jeres læringsfigurer behøver ikke at ligne; det eneste vigtige er, at de minder jer om jeres samarbejdsproblem - og om jeres fælles løsning. Så kan I nemlig bruge figurerne igen gangen efter i **Klub Klods**. Og gangen efter. Og gangen efter... Og måske får I også lyst til at tage dem frem, når I oplever samarbejdsproblemer uden for **Klub Klods**?

Her er tre eksempler på LEGO læringsfigurer som er blevet brugt i **Klub Klods**:

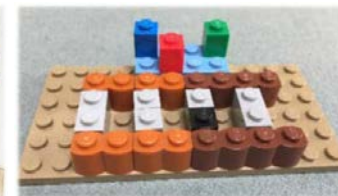
- I **Klub Klods** øver vi os på at samarbejde. Her er nogle gode råd fra andre børn og voksne i **Klub Klods**, som vi kan bruge i starten. At samarbejde handler fx om at være god til:

- ▶ at bruge **ordkanonen**, så vi kan forklare hinanden, hvad vi mener og tænker.
- ▶ at vente ved **togskinnerne**, så vi kan være tålmodige og vente på hinanden.
- ▶ At **zoome ind** på hinanden, så vi kan have fælles fokus på det, vi bygger.

Tip! Find flere eksempler på læringsfigurer i [denne PDF](#) på autismepotentiale.dk/klub-klods

ordkanonen

togskinnerne

zoome ind

Klub Klods – strukturforslag nr. 2

(Tegn fx strukturen på et papir eller vis den på en tablet)

- ▶ Begynd med **team-gejst**: Vi gør det her **SAMMEN**
- ▶ Sæt rammen:
 - ▶ Tid : Hvor lang tid. Fx 40 minutter.
 - ▶ Hvorfor: Vi bliver bedre til at samarbejde og så kan vi bygge og lege fede ting sammen.
 - ▶ Dagens challenge: Del dine ideer og tanker (lav en LEGO model der understøtter).
- ▶ Leg 1: **Byg et sæt med roller** sammen
- ▶ Bedøm sammen hvordan det går med dagens challenge
- ▶ Leg 2: **Byg den gemte figur**
- ▶ Bedøm sammen hvordan det går med dagens challenge
- ▶ Leg 3: **Byg din egen LEGO læringsfigur** om samarbejde (som strukturforslag 1)
- ▶ Afslutning med **team-gejst**: Vi gjorde det **SAMMEN**

Undlad evt leg nr 2 og 3, hvis I har mindre end 30 minutter til rådighed eller hvis legene samlet set er for overvældende for børnene til en start

Leg 1: Byg et sæt med roller – visuelt forlag

LÆSEREN

FINDEREN

BYGGEREN

Lad bare børnene sidde ved hvert deres bord – men vendt mod hinanden, så de hele tiden kan se hvad de andre gør.

Leg 1: Byg et sæt med roller - step by step

Opgaven: De tre roller fordeles med børnene (der kan være 2-3 børn med i legen for "Byggeren" og "Finderen" kan godt være den samme person)

Tid: Afsæt ca. 15 minutter (afhængig af vores lyst, engagement og overskud samt antal klodser der er i byggesættet).

Materialer: Man skal have en lille byggesæt med en byggevejledning (fx de små æsker eller LEGO poser)

Instruktion: Det gælder om, i samarbejde, at få bygget byggesættet. Der er brug for alles hjælp og der er **4 regler:**

1. Læseren er den eneste der må se vejledningen og skal forklare hvilke klodser der skal bruges og hvordan de skal sættes sammen
2. Finderen lytter godt efter hvilke klodser der skal bruges og giver dem til Bygeren
3. Byggeren lytter godt efter hvordan klodserne skal sættes sammen
4. Byggeren og Finderen må gerne spørge og Læseren må gerne pege, men man må ikke bryde ud af sin rolle, før man skifter roller.

På den måde leger vi os til **at samarbejde**. Vi sætter tiden i gang... **NU!**

Bedøm dagens challenge sammen

Opgaven: Dagens challenge er "Del dine tanker og ideer" og forud for **Klub Klods** har du/I bygget en LEGO læringsmodel, der illustrerer dette tema

Ex på en LEGO læringsmodel der viser, hvordan man har en masse ideer og tanker (tårnet), og så deler man dem ud (de rutsjer ned) til de andre i gruppen (den blå, røde og grønne forneden). Når man deler med hinanden, bliver det nemmere at bygge sammen.

At **bedømme** hvordan det går med dagens challenge er en måde **at reflektere** over læring. Vi spørger os selv og hinanden:

- *Delte vi vores tanker og ideer med hinanden?*

Spørgsmål som dette er ofte demotiverende, og de risikerer at dræbe den gode stemning!

Prøv i stedet **at lege** evalueringen: I kan fx svare på spørgsmålet ved at **vise** jeres svar med en minifigur eller med en læringsmodel. Brug fx farver: **grøn** = godt, **gul** = ok, **rød** = ikke godt.

Leg 2: Byg den gemte figur - step by step

Opgaven: Vi bygger den gemte figur på vores fælles plade sammen.

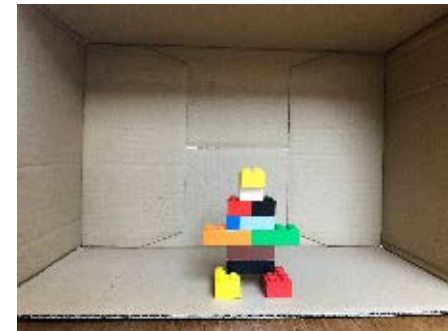
Vi sidder ved hvert vores bord og på skift går vi hen og kigger på den gemte figur og så går vi over til fælles pladen og sætter én klods på.

Tid: Det tager ca. 10-15 minutter (afhængig af børnenes lyst, engagement og overskud og antallet af klodser man vælger at bruge).

Materialer: Vi skal bruge én stor byggeplade som står på et bord for sig selv og en bunke klodser. Dertil skal den voksne forinden have bygget en lille LEGO figur af 15-30 klodser som gemmes bag en skærm/i en kasse.

Instruktion: Nu skal vi sammen bygge den gemte figur – de skal være helt ens. Reglerne er:

1. Kun én af gangen må man gå op og kigge på den gemte figur og derefter gå hen og sætte én klods på Jeres fælles plade. I skal skiftes.
2. Når I sidder på Jeres pladser må tale sammen alt det I vil og aftale med hinanden hvordan I gør det bedst. Men når der er en der rejser sig og står ved den gemte figur eller fælles pladen skal der være stille.
3. Det er ikke sikkert at I skal bruge alle klodserne der er lagt frem men når I tror Jeres LEGO figur er magen til den der gemt, så siger I "Færdig".

På den måde leger vi os til at **samarbejde**. Vi sætter tiden i gang... **NU!**

Klub Klods – gentagelsen

Vores forslag til strukturer og lege er kun **vejledende**. Det er afgørende, at I hele tiden **tilpasser** legene, så de passer i **tid**, **struktur** og **sværhedsgrad** til netop jer (børn & voksne) og jeres dagsform.

Klub Klods kan både være noget, du gør sammen med 1 barn, eller det kan være en aktivitet, som du faciliterer sammen med 2-3 børn pr gruppe. Det vigtige med **Klub Klods** er, at man **gentager** legene - enten dagligt, ugentlig eller som det passer. Det er også vigtigt at gentage de samme lege med små variationer. Det er nemlig **gennem gentagelserne**, at de sociale kompetencer lige så stille udvikles.

Udvikling af jeres **Klub Klods** følger en **gentagelsesformel**:

Afprøv Klub Klods
derhjemme

Evaluer Klub Klods med
dig selv og med børn

Tilpas Klub Klods
strukturer, lege og
materialer

Efter en hel masse afprøvninger har du og dit barn sammen udviklet et socialt læringsmiljø med metoder, som giver mening jer. I kan kalde det **Klub Klods** - eller noget helt andet. Det er jo **jeres**.

Klub Klods – tilpasningen

For at tilpasse **Klub Klods** til jeres ressourcer og interesser, kan du efter hver **Klub Klods** spørge dig selv:

- Var der elementer af **forhandling** i legen? Lykkedes vi med at interagere?
- Var barnet **motiveret** til at deltage? Kan jeg gøre noget, for at fange barnets **interesser**?

Du kan bruge akserne her som værktøj til at undersøge interaktionen i jeres leg:

- Blev det for **overvældende** for os? Skal vi have mere struktur? (til venstre på akserne nedenfor)
- Var det FOR struktureret? Kunne jeg prøve at **åbne** lidt op? (til højre på akserne nedenfor)

Spil

...har klare regler, som styrer interaktionen
 ...har en klar afslutning, som I styrer hen imod
 Fordele: Det er let at navigere i situationen
 Ulemper: Regler kan gøre det kedeligt i længden

Fri leg

...har løbende forhandling af legens indhold
 ...har en åben slutning, som giver legen fantasi
 Fordele: Forhandling giver social erfaring
 Ulemper: Kan blive overvældende/kaotisk

Klub Klods – mit mål som facilitator

Vi skal sammen se, om vi kan bevæge os mod højre sammen på legeaksen

Spil

...har klare regler, som styrer interaktionen
 ...har en klar afslutning, som I styrer hen imod
 Fordele: Det er let at navigere i situationen
 Ulemper: Regler kan gøre det kedeligt i længden

Fri leg

...har løbende forhandling af legens indhold
 ...har en åben slutning, som giver legen fantasi
 Fordele: Forhandling giver social erfaring
 Ulemper: Kan blive overvældende/kaotisk

Klub Klods er designet sådan, at legen understøtter **social læring** på en måde så alle børn kan deltage ligeværdigt (fx også børn med autisme). Målet med **Klub Klods** er at børnene i højere grad kan deltage i **Fri leg**, da den fri leg kan rumme et stort socialt læringspotentiale. Mange børn foretrækker **Spil** frem for fri leg på grund af den høje grad af struktur i spil. Dit mål som facilitator er at hjælpe børnene med at bevæge sig lige så stille **mod højre** på aksen ovenfor ved at introducere lege, som hverken er kedelige eller overvældende/kaotiske. Når vi tilpasser legen, skal vi altså hele tiden finde det punkt på linjen, hvor legen er **tilpas struktureret og åben på samme tid** - og vi skal stræbe efter at flytte dét punkt langsomt mod højre gang for gang.

Del jeres **Klub Klods**

Tag gerne billeder af det der sker i jeres **Klub Klods**. Jeres billeder kan bruges til at inspirere andre. Billeder siger mere end 1000 ord.

Send jeres billeder til: klubklods@gmail.com, hvis I vil have dem uploadet til billedgalleriet på www.autismepotentiale.dk

Vi bliver glade, hvis du bruger **#KlubKlods**, når du lægger jeres billeder på Instagram, twitter, facebook, LinkedIn eller andre sociale medier.

Del også gerne jeres frustrationer, barrierer, udfordringer, succesoplevelser og ikke mindst jeres gode ideer: klubklods@gmail.com er altid åben!

Feedback og fotos er værdifuldt for os, fordi vi er i fuld gang med at gøre **Klub Klods** endnu bedre. Vi arbejder på at videreudvikle, validere og implementere **Klub Klods**-legene sammen med vores børne- og voksenbrugere. Brugersamarbejdet er projektets bankende hjerte, fordi det sikrer, at metoden er mest relevant og bedst muligt tilpasset.